

VAMMAISFOORUMI

Vammaisjärjestöjen yhteinen ääni

Mitä annettavaa Vammaisfoorumilla voi olla VIPU 2.0 verkostolle?

21.11.2023

Ylva Krokfors, sote-politiikan asiantuntija, Invalidiliitto ry

VAMMAISFOORUMI

Vammaisjärjestöjen yhteinen ääni

Mikä Vammaisfoorumi on?

- Vammaisfoorumi on vuonna 1999 perustettu 28 valtakunnallisen vammaisjärjestön yhteistyöjärjestö.
- Vammaisfoorumi ry edistää vammaisten ihmisten yhteiskunnallista asemaa ja hyvinvointia.
- Vammaisfoorumi edustaa Suomen vammaisjärjestöjä kansallisessa ja kansainvälisessä yhteistyössä, erityisesti Euroopan vammaisfoorumeissa. Foorumin kotimainen vaikuttamistoiminta keskittyy vammaisten yhdenvertaisen osallistumisen turvaamiseen.

Poimintoja Vammaisfoorumin strategiasta

Vammaisten ihmisten oikeudet vahvistuvat

- edistää ja valvoo YK:n vammaissopimuksen tehokasta toimeenpanoa mm. tuottamalla rinnakkaisraportti YK:n vammaissopimuksen toteutumisesta,
- tekee kannanottoja ja aloitteita,
- antaa lausuntoja,
- kerää ja välittää tietoa
- koordinoi vammaisten maahanmuuttajien tukikeskus Hilman toimintaa sekä
- toimii aktiivisesti yhteistyössä mm. päättäjien ja viranomaisstahojen kanssa sekä osallistuu Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunnan (VANE) työhön,
- Vammaisjärjestöjen yhteistä oikeuksienvälitystä ja voimaa vahvistetaan nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä niin Suomessa kuin EU:ssa

Vammaisfoorumin jäsenjärjestöt

Aivoliitto ry, Aivovammaliitto ry, Autismiliitto ry, Epilepsialiitto ry, FDUV rf, FMA Funktionsrätt med ansvar, Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf, Hengitystuki ry, Heta- Henkilökohtaisten Avustajien Työnantajien Liitto ry, Invalidiliitto ry, Kehitysvammaisten Tukiliitto ry, Kehitysvammaliitto ry, Kuuloliitto ry, Kuurojen Liitto ry, Kynnys ry, Lihastautiliitto ry, Mielenterveyden Keskusliitto ry, Muistiliitto ry, Neuroliitto ry, Näkövammaisten liitto ry, Sams- Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf, Selkäydinvammaiset Akson ry, Suomen CP-liitto ry, Suomen Kuurosokeat ry, Suomen Polioliitto ry, Suomen Reumaliitto ry, Vammaisperheyhdistys Jaatinen ry.

Vammaisfoorumin työryhmiä

Vaikuttajaverkosto [annina.heini \(at\) kynnys.fi](mailto:annina.heini@kynnys.fi) ja [veera.florica-rajala \(at\) nkl.fi](mailto:veera.florica-rajala@nkl.fi)

Vaikuttajaverkoston tarkoituksena on vaikuttaa kokonaisvaltaisesti vammaispolitiikkaan ja vammaisia henkilöitä koskeviin asioihin järjestöjen tekemän yhteistyön kautta.

CRPD rinnakkaisraportointityöryhmät [ainakolhi \(at\) nkl.fi](mailto:ainakolhi@nkl.fi), [saara.kokko \(at\) tukiliitto.fi](mailto:saara.kokko@tukiliitto.fi)
Vastaa Vammaisfoorumin YK:lle tehtävän Suomen maaraportin rinnakkaisraportin laatimisesta ja siihen liittyvästä tiedonkeruusta ja analysoinnista.

Koulutustyöryhmä [liisa-maija.verainen \(at\) lihastautiliitto.fi](mailto:liisa-maija.verainen@lihastautiliitto.fi), [vile.ukkola \(at\) nkl.fi](mailto:vile.ukkola@nkl.fi)
agendalla ovat mm. jatko-opinnot ja elinikäinen oppiminen, YK:n vammaissopimuksen artikla 24 ja sora-asiat.

Lapset ja nuoret –työryhmä [ylva.kroffors \(at\) invalidiliitto.fi](mailto:ylva.kroffors@invalidiliitto.fi) ja [maarit.kuoppala \(at\) paut.fi](mailto:maarit.kuoppala@paut.fi)
Tarpeiden mukaiset palvelut vammaiselle lapselle ja hänen perheelleen. Kouluasiat kuntoon – oikeus yhdenvertaiseen oppimiseen peruskoulussa. Vammaisperheiden köyhyyden vähentäminen.

Maahanmuuttajien tukikeskus Hilma

- – Tietoa palveluista ja oikeuksista usealla eri kielellä
- – Ohjausta palveluiden hakemiseen
- – Vertaistukea
- – Materiaaleja
- – Koulutusta ja luentoja ammattilaisille ja opiskelijoille
- Palvelumme ovat maksuttomia. Palvelemme kaikkia vamma- ja kieliryhmiä, tarvittaessa tulkin välityksellä. Voit ottaa yhteyttä soittamalla tai lähettämällä sähköpostia.
- Järjestöille ja viranomaisille tarjoamme koulutus- ja konsultaatiopalveluita.
- Tukikeskus Hilma toimii [Vammaisfoorumi ry](https://vammaisfoorumi.fi):n alaisuudessa.
<https://tukikeskushilma.fi/>

Voisitte ohjata vammaisten maahanmuuttajaoppilaiden vanhempia ottamaan yhteyttä tänne ja itse tarvittaessa olla yhteydessä

YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista

- velvoittaa valtioita esimerkiksi siten, että vammaiset ja heitä edustavat järjestöt osallistuvat täysimääräisesti vammaisia ihmisiä koskevien asioiden valmisteluun, päättämiseen ja päätösten toimeenpanoon.
- Vammaisfoorumi on vammaisjärjestöjä kokoavana järjestönä avaintoimija YK-sopimuksen toimeenpanossa.
- Vammaisfoorumi on vammaisten oikeuksien vahva asiantuntija Suomessa ja kansainvälisesti.
- Valmistellut Suomen rinnakkaisraportin yleissopimuksen toteutumisesta Suomessa ja sen kaksi edustajaa esittelevät sitä YK:n vammaisoikeusneuvostolle <https://vammaisfoorumi.fi/crpd-raportti/>

YK:n
vammaisoikeuksien
yleissopimus/CRPD

- **Art. 24 KOULUTUS**

- -varmistavat osallistavan koulutusjärjestelmän kaikilla tasoilla, sekä elinikäisen oppimisen

- a) Vammaisia henkilöitä ei suljeta koulutuksen ulkopuolelle vammaisuuden perusteella

- c) Vammaisia henkilöitä varten tehdään heidän yksilöllisten tarpeidensa mukaiset kohtuulliset mukautukset.

https://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/2016/20160027/20160027_2

Esimerkkejä lausunnoista, joista voisi olla teille hyötyä

Vammaisfoorumi katsoo, että jokaisen vammaisen ihmisen tulee saada yksilöllisen tarpeensa ja elämäntilanteensa mukaiset vammaispalvelut, jotka on myös järjestetty yksilöllisen tarpeen mukaisesti eikä massaratkaisuina. Tässä on muistettava sekä nykyisten vammaispalvelujen käyttäjät että uusien vammaispalvelujen käyttäjät. Vammaispalvelulain mukaiset palvelut eivät voi olla säästökohde. <https://vammaisfoorumi.fi/lausunto-vammaispalvelulain-voimaantulon-mahdollisesta-siirtamisesta-10-8-2023/>

<https://vammaisfoorumi.fi/lausunto-valtakunnalliset-laakinnallisen-kuntoutuksen-apuvalineiden-luovutusperusteet-2020-paivitys-16-12-2022/>

<https://vammaisfoorumi.fi/lausunto-lukiokoulutuksen-laatustrategia-23-9-2022/>

<https://vammaisfoorumi.fi/lausunto-sora-saannosten-muuttaminen-29-8-2022/>

<https://vammaisfoorumi.fi/lausunto-sivistysvaliokunta-opetus-ja-kulttuuritoimen-rahoitus-5-5-2022/>

Esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen lainsäädännön uudistaminen OKM kuulemistilaisuus 10.11. 2023 Vammaisfoorumi ry:n näkemyksiä

Esimerkki kuulemistilaisuudessa esille tuomistamme asioista

- Vammaisilla oppilailla ja opiskelijoilla on oikeus oppia ja saada opetusta yleisessä koulutusjärjestelmässä yhdenvertaisesti muiden kanssa. Oppilaan tulee saada siihen tarvitsemansa yksilöllinen tuki
- Kouluissa on esteettömyyteen ja saavutettavuuteen liittyviä puutteita, joita tulisi korjata lainsäädännössä
- Erityisesti koulunkäynnin tuen saatavuus, määrä ja laatu sekä kohdentuminen toteutuvat heikosti.
- Monialainen yhteistyö on varhaiskasvatuslaissa ja se tulisi saada myös perusopetuslakiin
- Oppimisen tuen järjestelmän tulee olla yhtenäinen varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle
- Vammaisjärjestöjä ei ole järjestelmällisesti osallistettu uudistamishankkeen valmisteluun

Miten voisitte hyötyä Vammaisfoorumista ja sen jäsenjärjestöistä?

- Meillä on asiantuntijatietoa: vammaisuuteen liittyvästä lainsäädännöstä,
- esteettömyydestä (myös aistiesteettömyys) ja saavutettavuudesta
- Koulunkäynnin tuen tarpeista ja niihin vastaamisesta
- Koulutettuja kokemustoimijoita ja kokemuskouluttajia
- Esimerkkejä vammaisten lasten, nuorten, vanhempien ja vammaisuuden asiantuntijoiden hyvistä käytänteistä
- Lakilausunto-osaamista
- Voisimme olla mukana koulutuksissa
- Meillä on valmista koulutukseen sopivaa materiaalia ja esittäjiä

Julkaisuja

Paperilla lapsi saa tukea, käytännössä ei <https://vammaisfoorumi.fi/wp-content/uploads/2022/10/Vammaisfoorumin-koulukyselyn-yhteenveto-ja-ehdotukset-suomi.pdf>

Till pappers får barnet stöd, i praktiken inte <https://vammaisfoorumi.fi/wp-content/uploads/2022/10/Vammaisfoorumin-koulukyselyn-yhteenveto-ja-ehdotukset-ruotsi.pdf>

Toteutuuko vammaisten lasten oikeus yhdenvertaiseen oppimiseen?

VAMMAISUUS JA LAPSEN OIKEUDET Lapsen elämää vammaan kanssa Lapsiasiavaltuutetun toimiston julkaisuja 2021:4

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163568>

Äiti on mun avustaja” Vammaisfoorumin ja Ihmisoikeuskeskuksen kyselyn tuloksia

<https://vammaisfoorumi.fi/wp-content/uploads/2019/09/RAPORTTI-Lapset-ja-nuoret.pdf>

Julkaisuja

Vammaiset lapset ja nuoret soteuudistuksessa 28.4.2022

Vammaisten lasten ja nuorten tarpeet tulee huomioida sote-palvelujen järjestämisessä <https://vammaisfoorumi.fi/vammaisfoorumin-sote-uudistukseen-liittyvat-lausunnot-ja-kannanotot/vammaiset-lapset-ja-nuoret-soteuudistuksessa-28-4-2022/>

Vammaisfoorumin koulukyselyraportti

<https://vammaisfoorumi.fi/raportti-vammaisfoorumin-koulukyselyn-tuloksista/>